चालू घडामोडी

१५-३१ जानेवारी २०२२

GUIDANCE
GROUP

संकलक:- अमोल मुंजे

CONTENTS

इंडोनेशियाने राजधानी बदलली, जकार्ता ऐवजी नुसंतारा आता नवी राजधानी 2

राजधानी बदलण्याची गरज का? 2

नुसंतरा हे नाव का पडले? 2

या अगोदर कोणत्या देशांनी आपल्या राजधानी बदलल्या? 2

आयएलओच्या ग्लोबल एम्प्लॉयमेंट अँड सोशल आऊटलूक ट्रेंड्स रिपोर्ट २०२२ 2

भारतातील पहिला "जिल्हा सुशासन निर्देशांक" लाँच करण्यात आला. 3

करप्शन परसेप्शन इंडेक्स (सीपीआय) 2021 3

अवयवदान चळवळ व्यापक होण्यासाठी 'हर घर है डोनर' मोहीम 3

अवयवदान म्हणजे नक्की काय? ते कसे करतात? 3

अवयवदान करणे भारतात कायदेशीर आहे का? 4

GOI ने अमर जवान ज्योतीची चिरंतन ज्योत राष्ट्रीय युद्ध स्मारक ज्योतीमध्ये विलीन केली 4

लोंगेवाला येथे जगातील सर्वात मोठा खादी राष्ट्रीय ध्वज प्रदर्शित करण्यात आला. 5

भारताच्या कोविड प्रतिबंधक लसीकरण राष्ट्रीय कार्यक्रमाच्या पहिल्या वर्धापन दिनानिमित्त टपाल तिकीटाचे प्रकाशन 5

पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी नेताजी सुभाषचंद्र बोस यांच्या होलोग्राम पुतळ्याचे अनावरण केले. 6

केरळचे कुंबलांघी हे भारतातील पहिले सॅनिटरी नॅपकिनमुक्त गाव असेल. 6

जेरी हे गाव जम्मू आणि काश्मीरचे पहिले 'दुग्ध गाव' म्हणून घोषित 6

भारतातील पहिले ग्राफीन इनोव्हेशन सेंटर केरळमध्ये स्थापन केले जाणार आहे. 7

ग्राफीन म्हणजे काय? 7

लोकसभा सचिवालयाने डिजिटल संसद ॲप लाँच केले. 7

डिजिटल संसद ॲपबद्दल: 7

भारतीय नौदल आणि रशियन नौदल अरबी समुद्रात PASSEX सराव करतात. 7

नाटोचे भागीदार भूमध्य समुद्रात गरी सराव आयोजित करणार आहेत. 8

रशिया-चीन-इराण संयुक्त नौदल सराव CHIRU-2Q22 आयोजित केला. 8

पश्चिम नौदल कमांड पश्चिम लेहर (XPL-2022) संयुक्त सागरी सराव आयोजित केला. 8

तस्नीम मीर ही बॅडमिंटन अंडर-19 मुलींच्या एकेरीत जागतिक क्रमवारीत प्रथम क्रमांकाची खेळाडू बनली. 8

महिला आशिया हॉकी चषक 2022 9

ऑस्ट्रेलियन ओपन २०२२ 9

राष्ट्रीय स्टार्टअप पुरस्कार 2021 जाहीर 9

प्राजक्ता कोळी ठरली भारतातील पहिली यूएनडीपी युवा हवामान विजेती 10

राज्य शासनाच्या वाङ्मय पुरस्कारांची घोषणा; ज्येष्ठ साहित्यिक भारत सासणे यांना जीवनगौरव पुरस्कार 10

पं. बिरजू महाराज 11

एन.डी.पाटील 12

ज्येष्ठ मराठी लेखक आणि सामाजिक कार्यकर्ते अनिल अवचट यांचे निधन 13

पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी 16 जानेवारी हा 'राष्ट्रीय स्टार्टअप दिवस' म्हणून घोषित केला. 13

GUIDANCE
G R O U P

इंडोनेशियाने राजधानी बदलली, जकार्ता ऐवजी नुसंतारा आता नवी राजधानी

- नवी राजधानी नुसंतारा ईस्ट कालीमंतन परिसरात असणार आहे. हा परिसर बोर्निया द्वीप समूहाचा भाग आहे. इंडोनेशियाताल केंद्र सरकारचे सर्व मंत्रालय आणि परदेशी दूतावास येथे हलवण्यात येणार आहे.
- बोर्निया द्वीप हा निसर्गाचे अमाप वरदान लाभलेला परिसर आहे. या परिसरात दाट जंगल आणि लहान नद्यांनी वेढलेला आहे. द गार्डियन च्या मते जेव्हा राजधानीच्या बांधकामाचे काम सुरू होईल तेव्हा येथील जैवविविधतेला धोका निर्माण होण्याची शक्यता आहे.

राजधानी बदलण्याची गरज का?

- जकार्ताची लोकसंख्या जवळपास 1 कोटीपेक्षा अधिक आहे
- जकार्ता जगातील सर्वात जास्त लोकसंख्या असलेल्या शहरापैकी एक आहे
- वाहतुकीच्या समस्येमुळे मंत्री, कर्मचारी वेळेत कार्यालयात पोहचत नाही
- गेल्या 15 वर्षापासून राजधानी बदलण्याची मागणी करण्यात येत आहे
- राष्ट्रपती विडोडो यांच्या मते व्यापारासाठी ही योग्य जागा नाही
- 1949 साली स्वातंत्र्यानंतर जकार्ताला इंडोनेशिनयाची राजधानी म्हणून घोषीत करण्यात आले

नुसंतरा हे नाव का पडले?

इंडोनेशिया अर्बन डेव्हलपमेंट मिनिस्टर सुरारसो मोनोरफा यांच्या मते इंडोनेशियाई भाषेत नुसंतरा म्हणजे अशी जागा ज्या जागेला पाण्याने चहुबाजूने वेढले आहे.

या अगोदर कोणत्या देशांनी आपल्या राजधानी बदलल्या?

- ब्राझिलची राजधानी रियो डि जेनेरियो होती. आता ब्रासीलिया आहे
- नायजेरियाची राजधानी लागोस होती. आता अबुजा आहे
- कझाकिस्तानची राजधानी अलमाती होती. आता नूर- सुल्तान आहे
- म्यानमारची राजधामी रंगून होती. आता नेपीदा आहे.

आयएलओच्या ग्लोबल एम्प्लॉयमेंट अँड सोशल आऊटलूक ट्रेंड्स रिपोर्ट २०२२

- जागतिक स्तरावर बेरोजगारी २०२३ पर्यंत कोविडपूर्व पातळीच्या वर राहील, असा अंदाज आंतरराष्ट्रीय कामगार संघटनेच्या अहवालात व्यक्त करण्यात आला आहे.
- या अहवालात म्हटले आहे की, या वर्षी म्हणजेच २०२२ मध्ये जगातील बेरोजगारांची संख्या २०.७ कोटी असेल. हे २०१९ च्या तुलनेत २.१ कोटी अधिक आहे.
- जिनिव्हास्थित युनायटेड नेशन्स एजन्सीने २०२२ मध्ये कामगार बाजारात पुनरुज्जीवनाचा अंदाज कमी केला आहे. आयएलओच्या अहवालानुसार, २०२२ मध्ये जागतिक स्तरावर बेरोजगारांची संख्या २०.७ कोटी असेल, तर २०१९ मध्ये ही संख्या १८.६ कोटी होती.

GUIDANCE
GROUP

भारतातील पहिला “जिल्हा सुशासन निर्देशांक” लाँच करण्यात आला.

- केंद्रीय गृह आणि सहकार मंत्री अमित शहा यांनी जम्मू आणि काश्मीरमधील 20 जिल्ह्यांसाठी भारतातील पहिला “जिल्हा सुशासन निर्देशांक” जाहीर केला आहे.
- जिल्हा सुशासन निर्देशांकात अव्वल 5 जिल्हे आहेत. (1) जम्मू, (2) डोडा, (3) सांबा, (4) पुलवामा आणि (5) श्रीनगर.
- हा निर्देशांक जम्मू आणि काश्मीर सरकारच्या सहकार्याने प्रशासकीय सुधारणा आणि सार्वजनिक तक्रार विभागाने (DARPG) तयार केला आहे.
- डिस्ट्रिक्ट गुड गव्हर्नन्स इंडेक्स (DGGI) हा एक फ्रेमवर्क दस्तऐवज आहे ज्यामध्ये 116 डेटा पॉइंट्ससह 58 निर्देशकांसह दहा प्रशासन क्षेत्रातील कामगिरीचा समावेश आहे.

करप्शन परसेप्शन इंडेक्स (सीपीआय) 2021

- करप्शन परसेप्शन इंडेक्स (सीपीआय) 2021 मध्ये भारत 85 व्या स्थानावर: करप्शन परसेप्शन इंडेक्स (सीपीआय) 2021 मध्ये 180 देशांच्या यादीत भारत 85 व्या स्थानावर आहे.
- ट्रान्सपरन्सी इंटरनॅशनलने प्रसिद्ध केलेल्या अहवालानुसार, भारताच्या क्रमवारीत गेल्यावेळेच्या तुलनेत एका स्थानाने सुधारणा झाली आहे.
- जागतिक भ्रष्टाचाराला आळा घालण्यासाठी स्थापन करण्यात आलेल्या बर्लिनस्थित ना-नफा संस्थेने प्रसिद्ध केलेल्या अहवालात म्हटले आहे की, जगभरातील भ्रष्टाचाराचे प्रमाण स्थिर आहे आणि गेल्या १० वर्षांत ८६ टक्के देशांनी फारशी किंवा काहीच प्रगती केलेली नाही.
- या यादीत भारत ४० गुणांसह ८५व्या स्थानावर आहे. या यादीत चीन (४५), इंडोनेशिया (३८), पाकिस्तान (२८) आणि बांगलादेश (२६) गुणांसह विविध स्थानावर आहेत.
- या यादीत पाकिस्तानचा क्रमांक १४० वा आहे. डेन्मार्क, फिनलंड, न्यूझीलंड आणि नॉर्वे या संघांनी या यादीत अव्वल स्थान पटकावले आहे.

अवयवदान चळवळ व्यापक होण्यासाठी ‘हर घर है डोनर’ मोहीम

- अवयवदान चळवळ व्यापक व्हावी यासाठी ‘हर घर है डोनर’ मोहिमेची सुरुवात करण्यात आली. राज्य शासनाचा सार्वजनिक आरोग्य विभाग आणि प्रोजेक्ट मुंबई स्वयंसेवी संस्था यांच्या सहयोगाने ही मोहीम राबविण्यात येत आहे.
- अवयवदानाचा निर्णय ब्रेन डेड झालेल्या व्यक्तींच्या जवळच्या नातेवाईकांकडून घेतला जातो.
- 27 नोव्हेंबरला 'राष्ट्रीय अवयवदान दिवस' (National Organ Donation Day) साजरा केला जातो.

अवयवदान म्हणजे नक्की काय? ते कसे करतात?

एखाद्या जिवंत अथवा मृत मानवी शरीरातील अवयव वा टिशूज (tissues) त्या शरीरातून काढून दुसऱ्या मानवी शरीरात त्यांचे प्रत्यारोपण करणे म्हणजे अवयवदान. याला दान म्हणतात कारण असे करण्याबाबत त्या दात्याची संमती घेतलेली असते.

GUIDANCE GROUP

अवयवदान करणे भारतात कायदेशीर आहे का?

हो. नक्कीच. Transplantation of Human Organs Act (THOA), 1994 या ॲक्टद्वारे अवयवदान आणि 'ब्रेनडेड' या संकल्पना स्विकारल्या गेल्या आहेत. मात्र अवयव खरेदी-विक्रीवर कायद्याने बंदी आहे. म्हणजे या व्यवहारात पैशाची देवाणघेवाण कायदेशीर नाही.

कोणकोणते अवयव दान करता येतात

हृदय (heart), यकृत (liver), मूत्रपिंड (kidneys) यासारखे अवयव (organs) तसेच त्वचा, कॉर्निया, बोन मॅरो सारख्या टीशूज (tissues) दान करता येतात. यातील काही जिवंतपणीही दान करता येतात तर काही मरणोत्तर.

जिवंत असताना आपण आपल्या आरोग्याला सांभाळून आपण किडनी, रक्त, बोन मॅरो, बोन्स, त्वचा, ब्लड सेल्स आणि काही अवयवांचा (यकृत, फुफ्फुसं आणि दुर्मिळ केसेस मध्ये स्वादुपिंड आणि आतडी) काही भाग दान करता येतो.

तर मरणोत्तर अवयवदानात वर दिलेल्यां व्यतिरीक्त अजून कितीतरी अवयव आणि टीशूज दान करू शकतो - फुफ्फुसं (lungs), आतडी (intestine), स्वादुपिंड (pancreas), हृदयातील व्हॉल्व्हज (heart valves), हृदय, रक्तवाहिन्या असे एकूण ३४ अवयव

मृत शरीरातून अवयव काढून ते स्टोअर करून ठेवता येतात मात्र हा कालावधी प्रत्येक अवयवाकरता वेगवेगळा असतो. उदा. हृदय - ३ तास, यकृत आणि स्वादुपिंड - १२ तास, किडनी - २४ तास, कॉर्निया - २ आठवडे, कानाच्या आतील भाग, त्वचा, बोन मॅरो - ५ वर्षे, हृदयातील व्हाल्व्हज - १० वर्षे.

GOI ने अमर जवान ज्योतीची चिरंतन ज्योत राष्ट्रीय युद्ध स्मारक ज्योतीमध्ये विलीन केली

- भारत सरकारने 21 जानेवारी 2022 रोजी प्रजासत्ताक दिनापूर्वी दिल्लीच्या इंडिया गेटवरील अमर जवान ज्योतीची ज्योत शेजारील राष्ट्रीय युद्ध स्मारकाच्या ज्योतीमध्ये विलीन केली आहे.
- अमर जवान ज्योतीची ज्योत शेजारील राष्ट्रीय युद्ध स्मारकाच्या ज्योतीमध्ये विलीन केली आहे. समारंभाचे नेतृत्व एकात्मिक संरक्षण कर्मचारी प्रमुख, एअर मार्शल बालबद्ध राधा कृष्ण यांनी केले.
- अमर जवान ज्योतीची स्थापना त्या भारतीय सैनिकांच्या आठवणींमध्ये करण्यात आली होती जे १९७१ च्या भारत-पाकिस्तान युद्धादरम्यान शहीद झाले होते. या युद्धामध्ये भारताने विजय मिळवल्यानंतर बांगलादेशची स्थापना झाली होती. तत्कालीन पंतप्रधान इंदिरा गांधी यांनी २६ जानेवारी १९७२ रोजी या स्मारकाचं उद्घाटन केलेलं. इंडिया गेटवर असणारं अमर जवान ज्योती स्मारकावर शहीद झालेल्या सर्व सैनिकांची नावं आहेत. येथे संगमरवरी खडकावर रायफर आणि सैनिकांचं हेल्मेट अशा स्वरुपातील स्मारक आहे.
- 25 फेब्रुवारी 2019 रोजी पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांच्या हस्ते राष्ट्रीय युद्ध स्मारकाचे उद्घाटन करण्यात आले. या स्मारकाची चिरंतन मशाल अमर चक्राच्या आत स्मारकाचा मुख्य स्तंभ असलेल्या स्मारक स्तंभाच्या मध्यभागी जळत आहे.

GUIDANCE GROUP

- इंडिया गेटजवळ असणारं राष्ट्रीय युद्ध स्मारक हे ४० एकरांवर पसरलेलं आहे. या युद्ध स्मारकामध्ये स्वतंत्र भारतासाठी शहीद झालेल्या २६ हजारांहून अधिक भारतीय सैनिकांचं नाव कोरलेलं आहे. येथे एक राष्ट्रीय युद्ध संग्रहालयही आहे.

लोंगेवाला येथे जगातील सर्वात मोठा खादी राष्ट्रीय ध्वज प्रदर्शित करण्यात आला.

- खादी कापडापासून बनवलेला जगातील सर्वात मोठा राष्ट्रीय ध्वज शनिवारी “सैन्य दिन” साजरा करण्यासाठी जैसलमेर मधील भारत-पाकिस्तान सीमेवर भव्य सार्वजनिक प्रदर्शनासाठी फडकवला जाईल. 1971 मध्ये भारत आणि पाकिस्तान यांच्यातील ऐतिहासिक युद्धाचा केंद्रबिंदु असलेल्या लोंगेवाला येथे हा राष्ट्रीय ध्वज फडकवला जाईल.
- 2 ऑक्टोबर 2021 रोजी लेहमध्ये अनावरण केल्यापासून या राष्ट्रीय ध्वजाचे हे 5 वे सार्वजनिक प्रदर्शन असेल. 8 ऑक्टोबर 2021 रोजी हवाई दल दिनानिमित्त हिंडन हवाई तळावर आणि 21 ऑक्टोबर रोजी भारतात 100 कोटी कोविड लसीकरण पूर्ण झाल्यानिमित्त लाल किल्ल्यावर हा ध्वज फडकवण्यात आला होता. 4 डिसेंबर 2021 रोजी, नौदल दिन साजरा करण्यासाठी मुंबईतील गेटवे ऑफ इंडियाजवळील नौदल गोदी येथे हा राष्ट्रीय ध्वज फडकवण्यात आला.
- भारतीयत्वाच्या सामूहिक भावनेचे आणि खादीच्या कारागिरीचे प्रतीक असलेल्या या राष्ट्रीय ध्वजाची संकल्पना स्वातंत्र्याची 75 वर्षे , ' स्वातंत्र्याचा अमृत महोत्सव', साजरा करण्यासाठी खादी आणि ग्रामोद्योग आयोगाने (KVIC) तयार केली आहे.. ऐतिहासिक प्रसंगी प्रमुख ठिकाणी प्रदर्शित करण्यासाठी खादी आणि ग्रामोद्योग आयोगाने हा ध्वज संरक्षण दलांकडे सुपूर्द केला आहे.
- हा राष्ट्रीय ध्वज 225 फूट लांब, 150 फूट रुंद असून वजन (अंदाजे) 1400 किलोग्रॅम आहे. हा ध्वज तयार करण्यासाठी 70 खादी कारागिरांना 49 दिवस लागले. या राष्ट्रीय ध्वजाच्या निर्मितीमुळे खादी कारागीर आणि संबंधित कामगारांसाठी सुमारे 3500 मनुष्य तास अतिरिक्त रोजगाराची निर्मिती झाली .
- एकूण 33, 750 चौरस फूट क्षेत्रफळ असलेला ध्वज तयार करण्यासाठी हाताने कातलेल्या, हाताने विणलेल्या तब्बल 4500 मीटर खादी कापडाचा वापर करण्यात आला आहे. ध्वजातील अशोक चक्र 30 फूट व्यासाचे आहे."

भारताच्या कोविड प्रतिबंधक लसीकरण राष्ट्रीय कार्यक्रमाच्या पहिल्या वर्धापन दिनानिमित्त टपाल तिकीटाचे प्रकाशन

- भारताच्या कोविड-19 प्रतिबंधक लसीकरण राष्ट्रीय कार्यक्रमाच्या पहिल्या वर्धापन दिनानिमित्त, केंद्रीय आरोग्य आणि कुटुंब कल्याण मंत्री डॉ. मनसुख मांडविया यांनी आज केंद्रीय आरोग्य आणि कुटुंब कल्याण राज्यमंत्री डॉ. भारती प्रवीण पवार, आणि केंद्रीय दळणवळण राज्यमंत्री देवूसिंह चौहान यांच्यासह कोविड-19 प्रतिबंधक लसीवरील विशेष टपाल तिकीटाचे प्रकाशन केले.
- यावेळी बोलताना मंत्री डॉ.मनसुख मांडविया म्हणाले की, “16 जानेवारी 2021 रोजी भारतात सुरू झालेल्या जगातील सर्वात मोठ्या कोविड -19 प्रतिबंधक लसीकरण कार्यक्रमाला एक वर्ष

GUIDANCE GROUP

पूर्ण झाल्याबद्दल विशेष टपाल तिकीट प्रकाशित केले जात आहे, हा आमच्यासाठी एक ऐतिहासिक प्रसंग आहे.एका वर्षाच्या कालावधीत, आपण कोविड-19 प्रतिबंधक लसीच्या 156 कोटींहून अधिक मात्रा दिल्या आहेत.आपला लसीकरण कार्यक्रम खरे तर जागतिक समुदायासाठी एक आदर्श असून लोकसहभागामुळेच भारत हा पराक्रम करू शकला."

- "माननीय पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांच्या गतिशील नेतृत्वाखाली भारत सरकारने कोविड-19 महामारीचा सामना करण्यासाठी महत्त्वपूर्ण पावले उचलली आहेत, असे डॉ.भारती प्रवीण पवार यांनी यावेळी बोलताना सांगितले. स्वदेशी लस विकसित करणे हे एक मोठे आव्हान होते, असेही त्या म्हणाल्या.
- यावेळी बोलताना केंद्रीय दळणवळण राज्यमंत्री देवूसिंह चौहान म्हणाले,"कोवॅक्सीनवर टपाल तिकिटे जारी करण्याच्या उपक्रमासाठी टपाल विभागाने केलेल्या प्रयत्नांचे मी कौतुक करतो."

पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी नेताजी सुभाषचंद्र बोस यांच्या होलोग्राम पुतळ्याचे अनावरण केले.

- पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी पराक्रम दिवसानिमित्त इंडिया गेट येथे नेताजी सुभाषचंद्र बोस यांच्या होलोग्राम पुतळ्याचे अनावरण केले.
- होलोग्राम पुतळ्याचा आकार 28 फूट उंची आणि 6 फूट रुंदीचा आहे. पूर्ण झाल्यावर होलोग्राम पुतळ्याच्या जागी एक भव्य पुतळा, जी ग्रॅनाइटची असेल. देशाच्या स्वातंत्र्यलढ्यातील नेताजींच्या अतुलनीय योगदानाला आदरांजली म्हणून 125 व्या जयंतीनिमित्त हा पुतळा बसवला जात आहे आणि देशाच्या त्यांच्या ऋणीपणाचे प्रतीक असेल.
- पंतप्रधानांनी 2019, 2020, 2021 आणि 2022 या वर्षांसाठीचा 'सुभाषचंद्र बोस आपदा प्रबंध पुरस्कार' देखील समारंभात प्रदान केला. या सोहळ्यात एकूण सात पुरस्कार प्रदान करण्यात आले. गुजरात आपत्ती व्यवस्थापन संस्था (संस्थात्मक श्रेणीतील) आणि प्राध्यापक विनोद शर्मा (वैयक्तिक श्रेणीतील) यांची 2022 या वर्षातील आपत्ती व्यवस्थापनातील उत्कृष्ट कार्यासाठी सुभाष चंद्र बोस आपदा प्रबंध पुरस्कारासाठी निवड करण्यात आली आहे.

केरळचे कुंबलांघी हे भारतातील पहिले सॅनिटरी नॅपकिनमुक्त गाव असेल.

केरळची कुंबलांगी ही देशातील पहिली सॅनिटरी नॅपकिनमुक्त पंचायत बनणार आहे. एचएलएल मॅनेजमेंट अकादमी आणि इंडियन ऑइल कॉर्पोरेशनच्या "थिंगल स्कीम" च्या संयुक्त विद्यमाने एर्नाकुलम संसदीय मतदारसंघात राबविण्यात येत असलेल्या 'अवलकायी' उपक्रमाचा हा एक भाग आहे. या उपक्रमांतर्गत कुंभलंगी गावात 18 वर्षे व त्यावरील महिलांना मासिक पाळी कप वाटण्यात येणार आहे. त्याअंतर्गत 5000 मेन्स्ट्रुअल कपचे वाटप केले जाणार आहे.

जेरी हे गाव जम्मू आणि काश्मीरचे पहिले 'दुग्ध गाव' म्हणून घोषित

जम्मू आणि काश्मीरच्या केंद्रशासित प्रदेशात, प्रशासनाने रियासी जिल्ह्यातील जेरी वसाहती हे केंद्रशासित प्रदेशातील पहिले 'दुग्ध गाव' म्हणून घोषित केले आहे आणि एकात्मिक दुग्ध विकास योजना (IDDS) अंतर्गत गावासाठी आणखी 57 डेअरी फार्म मंजूर केले आहेत. 370 गायींसह 73 वैयक्तिक डेअरी युनिट असलेल्या या गावात स्थानिक शेतकऱ्यांना आर्थिक सुरक्षा मिळेल.

गावासाठी IDDS अंतर्गत एकूण 57 युनिट मंजूर करण्यात आले आहेत. IDDS अंतर्गत, पाच जनावरांच्या डेअरी युनिट्सना 50 टक्के अनुदान दिले जाते.

भारतातील पहिले ग्राफीन इनोव्हेशन सेंटर केरळमध्ये स्थापन केले जाणार आहे.

- केरळमध्ये डिजिटल युनिव्हर्सिटी केरळ (DUK) द्वारे थ्रिसूरमधील सेंटर फॉर मटेरिअल्स फॉर इलेक्ट्रॉनिक्स टेक्नॉलॉजी (C-MET) सोबत 86.41 कोटी रुपयांमध्ये ग्राफीनसाठी भारतातील पहिले इनोव्हेशन सेंटर उभारले जाईल. हे देशातील पहिले ग्राफीन संशोधन आणि विकास (R&D) उष्मायन केंद्र असेल. टाटा स्टील लिमिटेड हे केंद्राचे औद्योगिक भागीदार बनणार आहे.
- भारत सरकारच्या इलेक्ट्रॉनिक्स आणि माहिती तंत्रज्ञान मंत्रालयाने या प्रकल्पाला मंजुरी दिली आहे. केरळ सरकारच्या पाठिंब्याने राबविण्यात येणाऱ्या या प्रकल्पामुळे राज्याच्या ज्ञान उद्योग क्षेत्रातील वाढीला गती मिळण्याची अपेक्षा आहे.

ग्राफीन म्हणजे काय?

- ग्राफीन हे त्याच्या विलक्षण इलेक्ट्रिकल आणि इलेक्ट्रॉनिक गुणधर्मांसाठी ओळखले जाते आणि नवीनतम संशोधनानुसार, ते इंडियमची जागा घेऊ शकते आणि त्यामुळे स्मार्टफोनमधील OLED (ऑर्गेनिक लाइट-एमिटिंग डायोड) स्क्रीनची किंमत कमी करू शकते. ग्राफीनमध्ये चांगली रासायनिक स्थिरता, उच्च विद्युत चालकता आणि पृष्ठभागाचे क्षेत्रफळ पारदर्शक आणि हलके असते.

लोकसभा सचिवालयाने डिजिटल संसद ॲप लाँच केले.

लोकसभेचे अध्यक्ष ओम बिर्ला यांनी 27 जानेवारी 2022 रोजी 'डिजिटल संसद ॲप' नावाचे संसदेचे अधिकृत मोबाइल ॲप्लिकेशन लाँच केले आहे, ज्यामुळे नागरिकांना केंद्रीय अर्थसंकल्प 2022 च्या थेट कामकाजासह सभागृहाच्या थेट कामकाजात प्रवेश मिळू शकेल.

डिजिटल संसद ॲपबद्दल:

- डिजिटल संसद ॲपद्वारे नागरिक त्यांचे संसद सदस्य काय करत आहेत, कोणत्या वाद-विवादात भाग घेत आहेत आणि काय बोलत आहेत हे तपासू शकतात. ॲप वापरून, संसद सदस्य त्यांची उपस्थिती डिजिटली नोंदवू शकतात.
- ॲपमध्ये 1947 पासूनची अर्थसंकल्पीय भाषणे तसेच 12व्या लोकसभा ते 17 व्या लोकसभेपर्यंतच्या सभागृहातील चर्चेची माहिती आहे. त्यात संसदेच्या कामकाजाचे थेट प्रक्षेपणही असेल. 2022 चे अर्थसंकल्पीय अधिवेशन देखील या ॲपवर थेट पाहता येईल.

भारतीय नौदल आणि रशियन नौदल अरबी समुद्रात PASSEX सराव करतात.

भारतीय नौदल आणि रशियन नौदलाने अरबी समुद्रातील कोचीन बंदरावर PASSEX सराव केला. भारतीय नौदलाने स्वदेशी बनावटीचे आणि तयार केलेले मार्गदर्शित क्षेपणास्त्र नाशक, INS कोची या सरावात सहभागी झाले होते. रशियन फेडरेशनच्या नौदलाचे प्रतिनिधित्व आरएफएस ॲडमिरल ट्रिबट्स यांनी केले.

रशियन नौदल क्षेपणास्त्र क्रूझर वर्याग आणि रशियन टँकर बोरिस बुटोमा ही दोन रशियन नौदल जहाजेही सोबत होती. या सरावाने दोन नौदलांमधील सुसंगतता आणि आंतरकार्यक्षमता दर्शविली.

नाटोचे भागीदार भूमध्य समुद्रात गरी सराव आयोजित करणार आहेत.

NATO (उत्तर अटलांटिक ट्रीटी ऑर्गनायझेशन) सदस्य देश 24 जानेवारी 2022 पासून भूमध्य समुद्रात 12 दिवसांचा सागरी सराव आयोजित करणार आहेत. या सागरी सरावाचे नाव आहे "नेपच्यून स्ट्राइक '22". नौदल कवायत 04 फेब्रुवारी 2022 रोजी संपेल. या सरावाचा मुख्य उद्देश NATO च्या विस्तृत सागरी क्षमतांचे प्रात्यक्षिक आणि चाचणी हा असेल.

अमेरिकेने नाटो नौदल कवायती आयोजित करण्याचा निर्णय जाहीर केला, ज्यामध्ये USS हॅरी ट्रुमन विमानवाहू युद्धनौकेचा सहभाग असेल.

रशिया-चीन-इराण संयुक्त नौदल सराव CHIRU-2Q22 आयोजित केला.

रशियन, चिनी आणि इराणच्या नौदलाने ओमानच्या आखातात CHIRU-2Q22 नाविक सराव केला. हिंद महासागराच्या उत्तरेकडील भागात आयोजित केलेल्या सागरी कवायतींचा उद्देश तिन्ही देशांच्या नौदलांमध्ये व्यावहारिक सहकार्य वाढवणे आहे. सहभागींनी विविध डावपेचांचा आणि ऑपरेशनचा सराव केला, जसे की आगीतील जहाजे वाचवणे, अपहृत जहाजे वाचवणे, लक्ष्यांवर गोळीबार करणे, हवाई लक्ष्यांवर निशाचर शूटिंग करणे आणि ड्रिलचा एक भाग म्हणून इतर सामरिक युक्ती. किमान 140 युद्धनौका आणि सुमारे 10,000 लष्करी जवानांसह 60 हून अधिक विमाने या लष्करी सरावात सहभागी होणार आहेत.

पश्चिम नौदल कमांड पश्चिम लेहर (XPL-2022) संयुक्त सागरी सराव आयोजित केला.

भारतीय नौदलाच्या वेस्टर्न नेव्हल कमांडने पश्चिम किनारपट्टीजवळ पश्चिम लहर (XPL-2022) हा संयुक्त सागरी सराव आयोजित केला होता, ज्याचा समारोप झाला. हा सराव 20 दिवस चालला. भारतीय नौदल, IAF, भारतीय सेना आणि तटरक्षक दल यांच्यातील आंतर-सेवा समन्वय वाढवण्याच्या उद्देशाने या सरावाचे आयोजित करण्यात आले होते. वेस्टर्न नेव्हल कमांड (HQ-Mumbai) ही भारतीय नौदलाच्या तीन कमांड-स्तरीय फॉर्मेशन्सपैकी एक आहे. इतर दोन पूर्व नौदल कमांड (मुख्यालय- विशाखापट्टणम) आणि दक्षिणी नौदल कमांड (मुख्यालय- कोची) आहेत.

तस्नीम मीर ही बॅडमिंटन अंडर-19 मुलींच्या एकेरीत जागतिक क्रमवारीत प्रथम क्रमांकाची खेळाडू बनली.

Badminton World Federation (BWF) ज्युनियर क्रमवारीत 10,810 गुणांसह अंडर-19 (U-19) मुलींच्या एकेरी गटात जागतिक क्रमवारीत प्रथम क्रमांक मिळवणारी तस्नीम मीर पहिली भारतीय ठरली. तिच्या पाठोपाठ रशियाची मारिया गोलुबेवा आणि स्पेनची लुसिया रॅाड्रिग्ज आहे. 2021 मध्ये, तिने बल्गेरिया, फ्रान्स आणि बेल्जियम येथे आयोजित 3 ज्युनियर आंतरराष्ट्रीय स्पर्धा जिंकल्या, ज्यामुळे तिला प्रथम क्रमांकावर जाण्यास मदत झाली. बॉयज सिंगल्समध्ये जागतिक क्रमवारीत प्रथम क्रमांकाचे स्थान लक्ष्य सेन, सिरिल वर्मा आणि आदित्य जोशी यांनी सामायिक केले आहे.

GUIDANCE GROUP

महिला आशिया हॉकी चषक 2022

2022 महिला हॉकी आशिया कप स्पर्धेत भारताने चीनचा 2-0 ने पराभव करून कांस्यपदक जिंकले. 2022 महिला हॉकी आशिया चषक ही चतुर्वार्षिक महिला हॉकी आशिया कपची 10 वी आवृत्ती होती. ही स्पर्धा 21 ते 28 जानेवारी 2022 दरम्यान ओमानमधील मस्कत येथील सुलतान काबूस क्रीडा संकुलात आयोजित करण्यात आली होती. जपानने महिला हॉकी आशिया चषक स्पर्धेतील अंतिम फेरीत दक्षिण कोरियाचा 4-2 असा पराभव करत तिसरे विजेतेपद पटकावले.

ऑस्ट्रेलियन ओपन २०२२

- ऑस्ट्रेलियन ओपनच्या अंतिम सामन्यात रविवारी झालेल्या ऑस्ट्रेलियन ओपनच्या अंतिम सामन्यात स्पेनच्या रफाएल नदालने रशियाच्या डॅनिएल मेदवेदेवचा पराभव करत विजेतेपदावर नाव कोरले.
- नदालचे हे २१वे ग्रँडस्लॅम जेतेपद आहे. स्वित्झर्लंडचा रॉजर फेडरर आणि सर्बियाचा नोव्हाक जोकोविच यांनी प्रत्येकी २० ग्रँडस्लॅम जिंकले आहेत.
- महिला टेनिसमध्ये, मार्गारेट कोर्ट (ऑस्ट्रेलियन) कडे 24 एकेरी प्रमुख आहेत, हा सर्वकालीन विक्रम आहे.
- महिलांमध्ये, ऑस्ट्रेलियन ओपन 2022 मधील महिला एकेरीच्या अंतिम विजेतेपदासाठी, जागतिक क्रमवारीत अव्वल स्थानी असलेल्या ऑस्ट्रेलियाच्या ऍशले बार्टीने अमेरिकेच्या डॅनिएल कॉलिन्सचा 6-3, 7-6 असा पराभव केला.

Events	Winners
Men’s Singles	Rafael Nadal
Women’s Singles	Ashleigh Barty
Men’s Doubles	Thanasi Kokkinakis and Nick Kyrgios
Women’s Doubles	Barbora Krejčíková and Kateřina Siniaková
Mixed Doubles	Kristina Mladenovic and Ivan Dodig

राष्ट्रीय स्टार्टअप पुरस्कार 2021 जाहीर

- देशातील औद्योगिक विश्वात नावीन्यपूर्ण संशोधन व विकास करणाऱ्या तरुण संशोधकांसाठी देण्यात येणाऱ्या ‘राष्ट्रीय स्टार्टअप पुरस्कार’वर पुण्यातील पाच स्टार्टअपने मोहर उमटवली आहे.
- नुकतेच हे पुरस्कार जाहीर करण्यात आले असून राज्यातील एकूण ११ स्टार्टअपला हा सन्मान मिळाला आहे. या पुरस्कारासाठी देशभरातून दोन हजार १७७ अर्ज आले होते. त्यातील ४६ स्टार्टअपला हा सन्मान जाहीर झाला आहे. त्यातील ११ स्टार्टअप हे महाराष्ट्रातील आहेत.
- राज्यानुसार, कर्नाटकने सर्वाधिक पुरस्कार मिळवले, ज्यामध्ये 46 राष्ट्रीय स्टार्टअप पुरस्कारांपैकी 14 पुरस्कारांचा समावेश आहे.

GUIDANCE GROUP

- पुरस्कारांच्या या दुसऱ्या आवृत्तीत १५ क्षेत्रे व ४९ उपक्षेत्रांत अर्ज मागविण्यात आले होते. या क्षेत्रांमध्ये कृषी, पशुसंवर्धन, पिण्याचे पाणी, शिक्षण व कौशल्य विकास, ऊर्जा, उद्योग तंत्रज्ञान, पर्यावरण, फिन्टेक, अन्न प्रक्रिया, आरोग्य व कल्याण, उद्योग ४.०, सुरक्षा, अवकाश व वाहतूक व प्रवास यांचा समावेश आहे.
- समाज कल्याणात योगदान देणार् या अपवादात्मक स्टार्टअप्स ओळखण्यासाठी सहा विशेष श्रेणी देखील सादर केल्या गेल्या. पुरस्कारांच्या 2021 च्या आवृत्तीत देशी भाषांवरील उपायांना प्रोत्साहन देण्यासाठी आणि कोविड -19 साथीच्या रोगाचा सामना करण्यासाठी राष्ट्रीय प्रयत्नांमध्ये त्यांना पूरक म्हणून अपवादात्मक स्टार्टअप्सचा पुरस्कार देण्यात आला.

प्राजक्ता कोळी ठरली भारतातील पहिली यूएनडीपी युवा हवामान विजेती

प्राजक्ता कोळी ही भारताची पहिली UN विकास कार्यक्रम (UNDP) युथ क्लायमेट चॅम्पियन बनली आहे. ती युट्यूब, इंस्टाग्राम इत्यादी विविध ऑनलाइन प्लॅटफॉर्मवर सामग्री निर्माते आहे. तिला विविध जागतिक सामाजिक मोहिमांद्वारे मानसिक आरोग्य, महिलांचे हक्क आणि मुलींच्या शिक्षणासाठी दिलेल्या योगदानासाठी ही पदवी प्रदान करण्यात आली आहे.

या शीर्षकासह, प्राजक्ताकडे आता हवामान संकट, ग्लोबल वॉर्मिंग आणि जैवविविधतेचे नुकसान आणि त्यांचे परिणाम याबद्दल जागरूकता निर्माण करण्यासाठी तरुण पिढीशी संवाद साधण्याची जबाबदारी असेल. ती YouTube च्या 'Creators for Change' उपक्रमाची जागतिक राजदूत देखील आहे.

राज्य शासनाच्या वाङ्मय पुरस्कारांची घोषणा; ज्येष्ठ साहित्यिक भारत सासणे यांना जीवनगौरव पुरस्कार

- राज्य शासनाच्या मराठी भाषा विभागाच्यावतीने दरवर्षीप्रमाणे साहित्य क्षेत्रात उल्लेखनिय कार्य करणाऱ्या साहित्यिकांना जीवनगौरव पुरस्काराने सन्मानित करण्यात येते. यावर्षी विंदा करंदीकर जीवनगौरव पुरस्कार ज्येष्ठ साहित्यिक भारत सासणे यांना जाहीर करण्यात आला आहे. पाच लाख रु. रोख, मानचिन्ह आणि मानपत्र, असे पुरस्काराचे स्वरुप आहे. मराठी भाषा मंत्री सुभाष देसाई यांनी या पुरस्कारांची घोषणा केली.
- श्री. पु. भागवत पुरस्कार (२०२१) लोकवाङ्मय गृह, मुंबई, या संस्थेला जाहीर करण्यात आला. तीन लाख रुपये रोख आणि मानचिन्ह व मानपत्र असे पुरस्काराचे स्वरुप आहे.
- डॉ.अशोक केळकर मराठी भाषा अभ्यास पुरस्कार रमेश वरखेडे यांना जाहीर करण्यात आला. दोन लाख रुपये रोख व मानचिन्ह व मानपत्र असे या पुरस्काराचे स्वरुप आहे.
- कविवर्य मंगेश पाडगांवकर, मराठी भाषा संवर्धक पुरस्कार (२०२१, व्यक्तींसाठी) डॉ. चंद्रकांत पाटील यांना जाहीर करण्यात आला. डॉ. अशोक केळकर, मराठी भाषा अभ्यासक पुरस्कार २०२१ (संस्थेसाठी) मराठी अभ्यास परिषद पुणे यांना जाहीर करण्यात आला.
- तर कविवर्य मंगेश पाडगावंकर मराठी भाषा संवर्धक पुरस्कार २०२१ (संस्थेसाठी) मराठी अभ्यास केंद्र, मुंबई यांना जाहीर करण्यात आला.

GUIDANCE GROUP

पं. बिरजू महाराज

- नृत्य, गायन, वादन, नाट्य, चित्रकला यांचा देखणा आविष्कार सोमवारी हरपला. आधुनिक कथ्थक नृत्याचे शिल्पकार म्हणून ओळखले गेलेले प्रसिद्ध कथ्थक सम्राट, पद्मविभूषण पंडित बिरजू महाराज यांचे सोमवारी सकाळी हृदयविकाराच्या झटक्याने निधन झाले. ते ८३ वर्षांचे होते.
- लखनऊमधील दरबारी कथ्थक ते जगभरच्या नृत्यमहोत्सवातील नाविन्यपूर्ण कथ्थक नृत्याविष्काराचा चेहरामोहरा असलेले एकमेवाद्वितीय गुरुतुल्य व्यक्तिमत्व शांतवले.
- पंडित बिरजू महाराज म्हणजेच ब्रिजमोहन मिश्रा हे शास्त्रीय कथ्थक नृत्यातील अग्रणी म्हणून ओळखल्या जाणाऱ्या कालिका-बिदादिन घराण्याचे नर्तक. कथ्थक नृत्याचा वारसा हा त्यांना घरातूनच मिळाला. कथ्थक नृत्यात निपूण असलेल्या 'महाराज' परिवारात त्यांचा जन्म झाला. अच्छन महाराज म्हणजेच जगन्नाथ महाराज हे त्यांचे वडील.
- वयाच्या सातव्या वर्षांपासून ते वडिलांबरोबर अवधमधील दरबारात कथ्थक नृत्य सादर करत. वयाच्या तेराव्या वर्षी ते दिल्लीतील 'संगीत भारती' येथे कथ्थकचे धडे देत होते. कथ्थक जणू रक्तातच भिनले असावे इतक्या वेगाने त्यांनी या नृत्यशैलीत नैपुण्य मिळवले होते. वयाच्या नवव्या वर्षीच वडिलांचे छत्र हरपले, मात्र प्रसिध्द कथ्थक नर्तक असलेले त्यांचे काका शंभू महाराज आणि लच्छु महाराज यांच्याकडे त्यांनी नृत्याचे शिक्षण सुरूच ठेवले. भारतीय शास्त्रीय नृत्याचा चेहरा म्हणून ते नावारुपाला आले तेव्हा त्यांचे वय होते अवघे २८ वर्षे. याच वयात त्यांना संगीत नाटक अकादमीचा प्रतिष्ठित पुरस्कार देऊन सन्मानित करण्यात आले.
- पं. बिरजू महाराज यांनी लखनऊ घराण्याची वैशिष्ट्ये मनापासून जपली. घराण्याने शिकवेले नृत्याचे तंत्र आणि त्यात स्वत:च्या संगीत, गायन, नृत्यादी अभ्यासातून केलेले प्रयोग या दोहोंचा अचूक मेळ त्यांनी साधला. त्यांची कल्पकता, त्यांचा अभ्यास यातून पारंपरिक कथ्थक नृत्यशैलीला चढवलेला नाविन्याचा साज अनेकांना त्यांच्या नृत्यशैलीकडे आकर्षित करता झाला.
- बंदिशीतून कथा सांगत, नृत्यातून त्याचे चित्ररुप उभे करणे ही त्यांची खासियत होती. अनेक देशांतून आपली नृत्यकला सादर करत त्यांनी कथ्थक नृत्य जगभरात लोकप्रिय केले. राधा.कृष्णाच्या पारंपरिक रचनांसह रोमियो.ज्युलिएटही त्यांनी नृत्यनाट्यातून साकारले.
- पारंपरिक नृत्यशैलीतील निपुणता आणि प्रयोगशील स्वभावातून विकसित केलेली स्वत:ची अनोखी नृत्यशैली हा चमत्कार पंडित बिरजू महाराज यांनी स्वत: साधलाच , मात्र आपल्या शिष्यांनीही याचपध्दतीने परंपरा आणि नवता दोन्हींचा मेळ आपल्या नृत्यशैलीतून साधायला हवा हा आग्रह त्यांनी कायम जपला.
- काळानुसार कलेत बदल घडवत या बदलाचा चेहरा ठरलेले पंडित बिरजू महाराज यांच्यासारखे अतुलनीय व्यक्तिमत्व पुन्हा होणे नाही, अशीच भावना जगभरातून व्यक्त होत आहे.

GUIDANCE
GROUP

एन.डी.पाटील

- शेतकरी कामगार पक्षाचे ज्येष्ठ नेते प्राध्यपक एन.डी. पाटील यांचं निधन झालं आहे. कोल्हापुरात उपचारादरम्यान वयाच्या ९३ व्या वर्षी त्यांनी अखेरचा श्वास घेतला.
- नारायण ज्ञानदेव पाटील यांचा जन्म १५ जुलै १९२९ रोजी सांगली जिल्ह्यातील नागावमधील ढवळी येथे एका शेतकरी कुटुंबात झाला होता. त्यांनी पुणे विद्यापीठातून अर्थशास्त्रात एम.ए आणि एल.एल.बी हे शिक्षण घेतलं होतं.
- १९५४- १९५७ छत्रपती शिवाजी कॉलेज, सातारा येथे प्राध्यापक तसेच 'कमवा व शिका' या योजनेचे प्रमुख व रेक्टर
- १९६० साली कर्मवीर भाऊराव पाटील कॉलेज, इस्लामपूर येथे प्राचार्य.

प्रसिद्ध झालेले लेखन –

- समाजविकास योजनेचे वस्त्रहरण (पुस्तिका)
- शेतजमिनीवरील कमाल मर्यादा आणि महाराष्ट्र सरकारचा प्रतिगामी कायदा (पुस्तिका) १९६२
- कॉंग्रेस सरकार आणि शेतकऱ्यांची लूट (पुस्तिका) १९६२
- शेतीमालाला किफायतशीर किमतीची हमी आणि घाऊक व्यापाराचे राष्ट्रीयीकरण (पुस्तिका) १९६३
- वाढती महागाई आणि ग्राहकांची ससेहोलपट (पुस्तिका) १९६६
- महाराष्ट्र सरकारच्या श्वेतपत्रिकेचे (White Paper) कृष्णस्वरूप (पुस्तिका) १९६७
- शेतीमालाच्या किफायतशीर किमतीची कैफियत (पुस्तक)१९७०
- शेवटी हे शिक्षण आहे तरी कोणासाठी ? (पुस्तिका) १९९२
- महर्षी विठ्ठल रामजी शिंदे (पुस्तिका)
- नववे विचारवेध संमेलन परभणी, अध्यक्षीय भाषण , २००१ (नवसाम्राज्यवादी युगातील भारतीय लोकशाही समोरील आव्हाने)

भूषविलेली पदे –

- रयत शिक्षण संस्थेचे मॅनेजिंग कौन्सिल सदस्य
- समाजवादी प्रबोधिनी ,इचलकरंजी – उपाध्यक्ष
- अंधश्रद्धा निर्मूलन समिती,महाराष्ट्र – अध्यक्ष
- डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर अकादमी , सातारा – अध्यक्ष
- जागतिकीकरण विरोधी कृतिसमिती – मुख्य निमंत्रक
- म.फुले शिक्षण संस्था ,इस्लामपूर – अध्यक्ष
- दक्षिण महाराष्ट्र शिक्षण प्रसारक संस्था ,बेळगाव – अध्यक्ष
- महाराष्ट्र राज्य सीमा प्रश्न समिती – सदस्य

GUIDANCE GROUP

राजकीय कारकीर्द –

- १९४८ – शेतकरी कामगार पक्षात प्रवेश
- १९५७ – मुंबई गिरणी कामगार संघटनेचे सरचिटणीस
- १९६०-६६,१९७०-७६,१९७६-८२ अशी १८ वर्षे महाराष्ट्र विधान परिषदेचे सदस्य
- १९६९- १९७८, १९८५ – २०१० – शे.का.प.चे सरचिटणीस
- १९७८-१९८० – सहकारमंत्री ,महाराष्ट्र राज्य
- १९८५-१९९०- महाराष्ट्र विधानसभा सदस्य (कोल्हापूर मतदारसंघाचे प्रतिनिधी)
- १९९९-२००२ – निमंत्रक लोकशाही आघाडी सरकार
- महाराष्ट्र राज्य सीमाप्रश्न समितीचे सदस्य व सीमा चळवळीचे प्रमुख नेते

ज्येष्ठ मराठी लेखक आणि सामाजिक कार्यकर्ते अनिल अवचट यांचे निधन

- ज्येष्ठ सामाजिक कार्यकर्ते अनिल अवचट (Anil Awachat) यांचे वयाच्या ७७ व्या वर्षी निधन झाले. डॉक्टर अनिल अवचट हे सामाजिक कार्यकर्ते आणि प्रतिथयश लेखक होते. सामाजिक आणि सांस्कृतिक क्षेत्रात त्यांनी मोठं योगदान दिलं आहे. त्यांनी मुक्तांगण या व्यसनमुक्ती केंद्राच्या माध्यमातून व्यसनमुक्तीसाठी मोठं काम केलं. (Social Worker Anil Awachat Passes Away)
- अनिल अवचट 'बाबा' म्हणूनच लोकप्रिय होते. चित्रपट दिग्दर्शक सुनील सुकथनकर यांनी मुक्तांगणवर 'मुक्ती' नावाचा सिनेमा केला होता.
- अनिल अवचटांचा जन्म ओतूर येथे झाला. त्यांनी पुण्याच्या बी.जे मेडिकल कॉलेजमधून वैद्यकीय शिक्षण घेतले. त्यात त्यांचं मन रमलं नाही म्हणून ते युक्रांदच्या चळवळीत सामील झाले.
- 2021मध्ये त्यांना महाराष्ट्र साहित्य परिषदेचा जीवनगौरव पुरस्कार देण्यात आला होता. तर त्यांच्या 'सृष्टीत गोष्टीत' या पुस्तकाला साहित्य अकादमीचा उत्कृष्ट बालसाहित्य पुरस्कार मिळाला होता.
- पत्रकार म्हणून त्यांनी विविधांगी विषयावर लेखन केले. ते वेळोवेळी दिवाळी अंकातून प्रसिद्ध झालं आहे. या लेखांचं संकलन 'रिपोर्टिंगचे दिवस' 'माणसं' अशा अनेक पुस्तकांतून त्यांनी मांडलं. स्वत:विषयी थोडेसे या आत्मचरित्रपर लेखनात त्यांनी स्वत:च्या आयुष्याबद्दल विस्ताराने लिहिलं आहे.

पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी 16 जानेवारी हा ‘राष्ट्रीय स्टार्टअप दिवस’ म्हणून घोषित केला.

- दरवर्षी 16 जानेवारी हा दिवस देशात 'राष्ट्रीय स्टार्ट-अप दिवस' म्हणून साजरा केला जाणार असल्याची घोषणा पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी केली.
- विद्यार्थ्यांमध्ये नाविन्याचे आकर्षण निर्माण करणे हे आमचे ध्येय असल्याचे पंतप्रधान यावेळी म्हणाले. देशात नावीन्यपूर्णतेचे आकर्षण लहानपणापासूनच निर्माण करणे आणि देशातील नाविन्यपूर्ण उपक्रमांना संस्थात्मक रूप देण्याचा आमचा प्रयत्न आहे.

- 9,000 हून अधिक अटल टिंकरिंग लॅब आज मुलांना नवनवीन शोध आणि नवीन कल्पनांवर काम करण्याची संधी देत आहेत. इनोव्हेशन इंडेक्समध्ये भारत सध्या 46 व्या क्रमांकावर आहे. सरकारचे वेगवेगळे विभाग, मंत्रालये ही तरुण आणि स्टार्टअप्सच्या संपर्कात राहतात. त्यांच्या कल्पनांना प्रोत्साहन देण्याचे काम करतात. तसेच अधिकाधिक तरुणांना नवनिर्मितीची संधी देणे हे सरकारचे प्राधान्य असल्याचे मोदी यावेळी म्हणाले. नावीन्यपूर्णतेबाबत भारतात सुरू असलेल्या मोहिमेचा परिणाम चांगला परिणाम झाला आहे.
- ग्लोबल इनोव्हेशन इंडेक्स क्रमवारीत भारताच्या क्रमवारीत सुधारणा झाली आहे. 2015 मध्ये भारत या क्रमवारीत 81 व्या क्रमांकावर होता. आता इनोव्हेशन इंडेक्समध्ये भारत हा 46 व्या क्रमांकावर असल्याचे पंतप्रधान म्हणाले.
- भारतातील तरुण आज ज्या गतीने आणि मोठ्या प्रमाणावर स्टार्टअप उभारत आहेत, ते या जागतिक महामारीच्या काळात भारतीयांच्या प्रबळ इच्छाशक्ती आणि दृढनिश्चयाच्या सामर्थ्याचा पुरावा आहे. पूर्वी, चांगल्या काळात, फक्त काही कंपन्याच मोठ्या होऊ शकत होत्या. पण आता तरुण मोठ्या प्रमाणावर यशस्वी होत असल्याचे मोदी यावेळी म्हणाले. देशाच्या विकासात महत्त्वाचे योगदान देण्यासाठी स्टार्टअप उद्योगांच्या क्षमतेवर पंतप्रधानांचा ठाम विश्वास आहे. हे 2016 मध्ये स्टार्टअप इंडियाच्या प्रमुख उपक्रमाच्या लॉन्चिंगमध्ये दिसून आले. सरकारने स्टार्टअप उद्योगांच्या वाढीला आणि विकासाला चालना देण्यासाठी सक्षम वातावरण निर्माण करण्याच्या दिशेने काम केले आहे. याचा देशातील स्टार्टअप इको-सिस्टीमवर मोठा प्रभाव पडला आहे.

GUIDANCE
G R O U P